

Ökológiai álszentek és pacifista epidemológusok

(Minden túlzás túlzás)

Általam ismert és elismert ökológusok és ismeretlen orvosok, epidemológusok levelei és videóik töltik meg a postaládámat. Arról igyekeznek meggyőzni, hogy túlzott méretű a koronavírus elleni fellépés, nem lenne szabad ennyire visszaszorítani, életlehetőségeit beszűkíteni. Mert úgy fogunk járnival vele, mint a lándzsákkal szurkált, egyébként szelíd vadállattal: megvadul, mutálódik, és sokkal veszélyesebbé válik. Tekintettel kellene lenni az igényeire, és elfogadni, hogy neki is megvan a helye és szerepe az ökoszisztémákban, joga van a létezéshez.

Amikor ritkán használt vidéki házamban elszaporodtak az egerek, majd megjelentek a patkányok is, irtottam őket. Persze az „ökológia-barát” megoldás az, hogy csapdába csalom őket, majd az udvaron elengedem. A legyeket és a szúnyogokat vajon hogy kellene irtani? Nyilvánvalóan szúnyoghálót kell felszerelni. De amelyik mégis bejön a házba? Óvatosan egyenként megfogni és aztán érzékeny bűcsút véve tőlük a nyitott ablakon kiröptetni? Vannak esetek, amikor az együttélési paradigma érvényét veszti. (Hacsak nem akarok abba az indiai kasztba tartozni, amelynek tagjai állandóan maszkot viselnek – hogy nehogy egy szájukba röppenő ártatlan kis muslicát lenyeljenek – , és hétrét görnyedve a földet maguk előtt söpörve járnak, hogy nehogy eltapossanak egy arra tévedt ganajtúró bogarat.)

Kolera, pestis, lepra, tbc, feketehimlő, tífusz, gyermekparalízis, ebola, stb. (itt most nem érdekes, hogy baktériumokról vagy vírusról van szó, az érvelés egyformán vonatkozik rájuk) – bizonyítsa be nekem valaki, hogy a kórokozók nem teljes kipusztítására, hanem a „békés együttélésre” törekvés célszerűbb lett volna. Ebből az ökológiai álszentségből az következne, hogy miután totális hadat üzentek a járványok kórokozóinak, azután még nagyobb lendülettel terjednek. De nem terjedtek.

És ne felejtjük el, hogy már közel két millió a halálos áldozat, és mekkora a gazdasági, társadalmi, lélektani kár... Én meg a feleségem abba a kategóriába tartozunk, akikre a fertőzés végzetes lehet. A társadalom kb. 5/6 részének nem az. Ők bizonyára nem ugyanúgy vélekednének e szándékról.

Vegyünk más jellegű példákat. (És most vadbaromságokat mondok.) 1940-ben vagyunk: Nem kellene Hitler ellen háborúzni, mert csak azt érzük el, hogy megvadul; derítsük ki a szándékait és próbáljunk meg együttélni vele. (Az akkori zsidók a mostani 70 fölötti krónikus betegek; a javaslat nyilván nem tőlük származik.) Vagy, Amerikában vagyunk az 1860-as évek elején. Az unionisták azt mondják: Mégsem kellene harcolni a déliek ellen, hátha belátják, hogy nem szép dolog a rabszolgatartás; inkább állapodjunk meg velük, ismerjük meg jobban a szándékaikat, egyezzünk ki velük, élni és élni hagyni, hadd csinálják a saját dolgukat, amit ők akarnak, majd lesz valahogy. (Az akkori rabszolgák a mostani 70 fölötti krónikus betegek.) Vagy a '80-as évek végén vagyunk. A volt kelet-európai szocialista országok azt mondják: Mégsem kellene fellázadni a Nagy Medve ellen és kizavarni... Inkább egyezzünk meg vele,

tartsuk tiszteletben az ő érdekeit is.... Mert aztán majd az lesz, hogy feldühödik, és még jobban elnyom minket...

Én mondtam, hogy baromságokat fogok mondani... Majdnem akkorákat, mint az ökológiai álszentek és a pacifista epidemológusok.

És jusson eszünkbe még valami: évente sok ezer fajt véglegesen kipusztítunk; vagy mert elveszük az életterületet, vagy mert valamilyen szempontból hasznosak számunkra. És épp azoknak hagyjuk meg az életlehetőségeit, amelyek minket irtanak?

Gyulai Iván jóvoltából kezembe került a **Zach Bush** amerikai orvostudóssal készült interjú. Az ő felfogásában a vírusok, baktériumok és más mikroorganizmusok egy ökoszisztémát, mikrobiális világot alkotnak. A vírusok világát genomikus nyelvnek, az élet nyelvének is nevezi, amelyből az élet annak idején létrejött.

(Ez meredeken hangzik, de gondoljunk csak bele: a vírusok DNS-töredékek!) A továbbiakban Bush azt fejtegeti, mi történik, ha ezt a mikrovilágot megbolygatják, megzavarják. A következtetések lehetnek mérvadóak az ökológiai elveket figyelembe vevő gazdálkodók, a biogazdák számára, de az emberi civilizáció számára teljességgel elfogadhatatlanok.

Bush az afrikai vadászó-gyűjtögető életmódú törzsek bélflórájával példálózik, melyhez képest az amerikaiak most körülbelül a szükséges bélflórának csupán a 10 százalékával rendelkeznek! Tehát a bélflórájuk 90%-a hiányzik! – amiből a betegségekre és fertőzősekre való magas hajlamra következett. De itt mindjárt adódik egy sor közbevetés. Ezek szerint a primitív, de legalább is kevésbé civilizált népek kevésbé fogékonyak a fertőző megbetegedésekre. De akkor miért pusztít pl. a HIV olyan nagy mértékben Kelet-Afrikában? És miért vannak még mindig hagyományos járványok Afrikában? A koronavírus miért fertőz nagyobb mértékben ma a kevésbé fejlett országokban? A nagy pestisjárvány 1350 körül pusztított Európában – a népesség fele meghalt. – Pedig az akkori embereknek a bélflórája még biztosan sokkal épebb volt! A bióma-elméletből az következne, hogy minél civilizáltabbak vagyunk, annál jobban ki vagyunk téve a fertőzéseknek. De szerintem a történelmi tapasztalat a fordítottját mondja.

Zach Bush javaslata nem éppen civilizációbarát. Még az is nehezen lenne emészthető, ha az ipari forradalmat és a nagyvárosiadást kárhózná. De nem, az ő elmélete szerint már a letelepedéssel sérült a biómánk és a bélflóránk, azaz a gyűjtögető, vadászó-halászó életmódig kellene visszamenni! „Mert amikor az ember ledöngölte az agyagot, és sárkunyhókat épített, megszűnt a kapcsolata a talajban lévő természetes mikroflórákkal.” Na ez az az eset, amikor az ember nem tudja komolyan venni a „Vissza a természethez!” jelszavát hirdető mély-ökológusokat. Mindezzel csak azt tudom szembeállítani, hogy a civilizált ember is az evolúció terméke! (Civilizált alatt azt értem, aki környezetbarát módon él.) A Homo sapiens a bioszféra réme lett, de nem csak a gyűjtögető, halászó-vadászó életmódhoz való visszatérés lenne a megoldás. Az ökológiai közgazdaságtan már évtizedek óta, operacionalizálható

jelleggel kidolgozta, hogy mit kellene tenni. És nem kétséges, hogy melyik lenne a könnyebben járható út.

Bushnak a mai Covid-járványra is saját elmélete van, ez viszont már elgondolkodtató. Az a tétele, hogy a fertőzöttekre jellemző oxigénhiányos állapotot nem a vírus idézi elő, hanem az a légszennyezettség következménye (mind a nagyvárosi, mind az intenzív mezőgazdálkodó területeken a kemikáliáknak tulajdonítható légszennyezés)*. A Covid 19 vírus létezik, és az terjeszti a fertőzést, de súlyossá az a légszennyezett területeken oxigénhiányos állapotba kerülőknél válik.

A laikus olvasó most valószínűleg bajban van – mit is hámozzon ki a fentiekből. Ami engem illet, számomra a mondanivaló egyértelmű. A kórokozók, vírusok valóban annak az ökoszisztémának a részei, melynek mi is a lakói vagyunk. De a fertőzések elleni harcot ez a tény nem befolyásolhatja. Semmilyen bizonyíték nincs arra, hogy amikor felvettük a harcot egy súlyos fertőzést okozó vírussal vagy baktériummal, az visszavágott volna. Az ökoszisztéma-összefüggések inkább a biogazdálkodásra vonatkoznak.

Bp, 2021. febr. 8.

Kiss Károly
környezetgazdász és társadalomkutató,
(a hülyeségektől is) független kisnyugdíjas

* Állítólag a wuhani járvány kitörése előtt egy évvel egy Kínában tartott konferencián Bush megjósolta, hogy egy év múlva Wuhanban súlyos járvány fog kitörni – és ezt arra alapozta, hogy a térségben rendkívüli mértékben nőtt a mezőgazdasági vegyszerfelhasználás.